

REPUBLIKA SRBIJA

RATEL

REGULATORNA AGENCIJA ZA
ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKE USLUGE

ПРЕГЛЕД ТРЖИШТА ЕКСПРЕС И КУРИРСКИХ УСЛУГА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

- ЧЕТВРТИ КВАРТАЛ 2020. ГОДИНЕ –

Континуираном обрадом кварталних података, анализирају се квартални извештаји, у датом прегледу тржишта који се односи на четврти квартал 2020. године и даје приказ упоредног прегледа четвртог квартала (Q4) 2020. године у односу на трећи квартал (Q3) 2020. године за експрес пошиљке у унутрашњем и међународном саобраћају, као и за курирске услуге у унутрашњем поштанском саобраћају. Како би преглед тржишта обухватио што бољи приказ наведених услуга на тржишту, приказани су и упоредни подаци у односу на четврти квартал (Q4) претходне 2019. године. Обрађени подаци односе се на операторе који су у посматраном периоду били активни на тржишту поштанских услуга и који су доставили податке у кварталним упитницима. Ово се посебно односи на податке за курирске услуге, јер број активних оператора, односно број оператора који достављају податке у кварталним извештајима значајно варира из квартала у квартал. У табелама које следе, приказани су подаци о оствареном обиму на тржишту експрес и курирских услуга у 2019. години (Табела 1, Табела 2, Табела 3).

Обим УПС	Експрес пошиљке							Укупно експрес пошиљака		Укупно
	0-500 грама		501 г-1 кг	1 кг -2 кг	2 кг -5 кг	5 кг -10 кг	преко 10 кг	документа	роба	
	документа	роба								
	1	1а	2	3	4	5	6	7	8=1а+2+3+4+5+6	
ОБИМ 2019 УКУПНО	5.030.601	11.884.259	4.672.102	3.975.122	4.743.461	2.846.430	4.446.527	5.030.601	32.567.901	37.598.502
Учешће обима по маси %	13,4	31,6	12,4	10,6	12,6	7,6	11,8	13,4	86,6	100

Табела 1: Укупан обим експрес пошиљака у унутрашњем поштанском саобраћају у 2019. години

Обим МПС	Експрес пошиљке															Укупно		Укупно експрес пошиљака	
	0-500 грама				501 г-1 кг		1 кг -2 кг		2 кг -5 кг		5 кг -10 кг		10-20 кг		преко 20 кг				
	полаз		долаз		полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз			
	докум.	роба	докум.	роба															
ОБИМ 2019 УКУПНО	126.803	24.682	173.844	34.675	15.467	40.559	16.060	41.817	24.031	54.025	10.440	36.916	7.226	24.343	7.941	29.842	232.650	436.021	668.671
Учешће обима по маси %	19,0	3,7	26,0	5,2	2,3	6,1	2,4	6,3	3,6	8,1	1,6	5,5	1,1	3,6	1,2	4,5	34,8	65,2	100

Табела 2: Укупан обим експрес пошиљака у међународном поштанском саобраћају у 2019. години

	Укупно
Укупан обим 2019.	157.019

Табела 3: Укупан број пошиљака које су обавили оператори курирских услуга у 2019. години

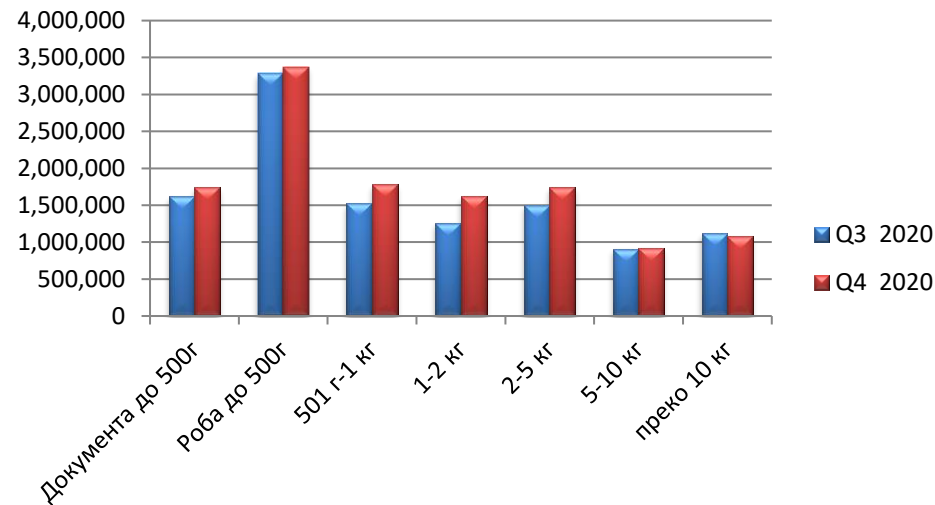
Експрес пошиљке у унутрашњем поштанском саобраћају (УПС)

У четвртном кварталу 2020. године, 13 поштанских оператора је обављало експрес услуге у унутрашњем поштанском саобраћају. У наставку је приказан упоредни преглед четвртог квартала (Q4) 2020. године у односу на трећи квартал (Q3) 2020. године (Табела 4, График 1) који се односи на тржиште експрес услуга у унутрашњем поштанском саобраћају.

Настављен је тренд пораста обима услуга и у посматраном четвртном кварталу (Q4) 2020. године, тако да је забележен укупан пораст обима саобраћаја од 9% и то документа за 7% и робе за 10% (у претходном прегледу Q3/Q2 пораст је износио 5%), што се може видети у датом приказу из презентованих табела и графика за посматране кварталне. Када посматрамо обим саобраћаја по стопама масе, бележимо значајнији пораст обима експрес пошиљака у категорији стопа масе од 501г-1кг (17%), 1кг-2кг (29%) и 2кг-5кг (16%), док је у категорији пошиљака стопе масе до 500г забележен благи раст и то у категорији документа (7%) и робе (3%).) Приметан је благи пад обима услуге у стопи масе робе преко 10 кг (-4%).

	Експрес пошиљке УПС - Поређење Q3/4 2020							Укупно		Укупан обим
	Пошиљке до 500 г		501 г -1 кг	1-2 кг	2-5 кг	5-10 кг	Преко 10 кг	Експрес пошиљака		
	Документа	Роба						Документа	Роба	
Q3 2020	1.622.468	3.285.204	1.526.324	1.255.754	1.504.226	910.239	1.118.292	1.622.468	9.600.039	11.222.507
Учешће обима по маси Q3 2020	14	29	14	11	13	8	10	14	86	100
Q4 2020	1.743.953	3.373.710	1.782.086	1.620.273	1.739.756	923.112	1.077.681	1.743.953	10.516.618	12.260.571
Учешће обима по маси Q4 2020	14	28	15	13	14	8	9	14	86	100
Стопа раста/пада Q3/Q4 2020	7	3	17	29	16	1	-4	7	10	9

Табела 4: Поређење обима експрес пошиљака за Q3/Q4 2020. године у унутрашњем поштанском саобраћају

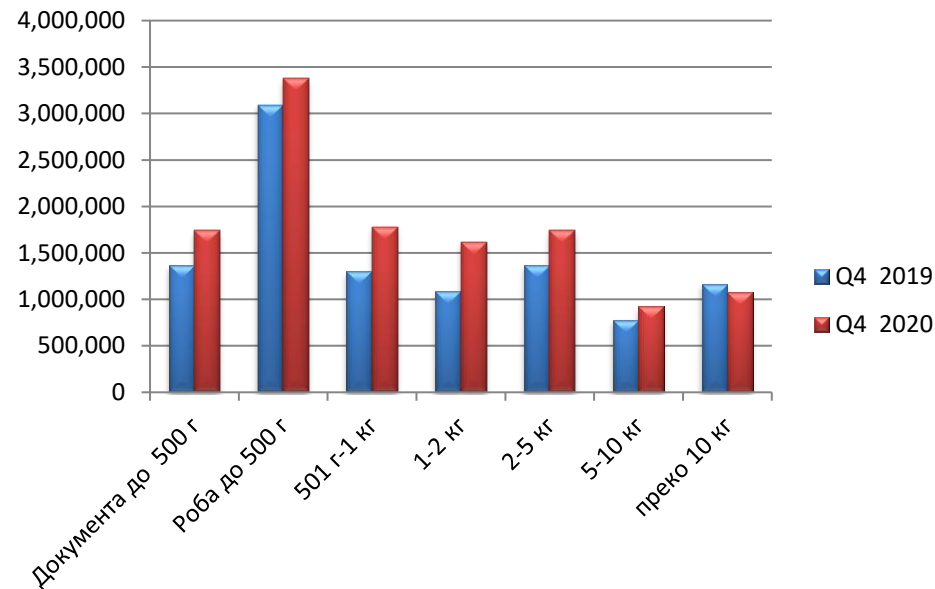

График 1: Приказ обима експрес пошиљака у унутрашњем саобраћају за Q3/Q4 2020. Године

Како би преглед пружио комплетније податке о стању на посматраном тржишту, у наставку дајемо упоредни преглед укупног обима експрес пошиљака у унутрашњем поштанском саобраћају за четврти квартал (Q4) у 2019. и 2020. години. У односу на исти квартал 2019. године, у четвртом кварталу 2020. године такође бележимо пораст укупног обима експрес пошиљака у унутрашњем поштанском саобраћају и то за 21%. Када се детаљније погледа Табела 5. занимљиво је истаћи да је у категорији пошиљака које се односе на документа такође забележен раст, и то за 28%. Највећи забележен раст обима пошиљака које садрже робу је у стопама масе од 501г-1кг (37%) 1-2 кг (50%), 2-5 кг (27%) и 5-10 кг (19%). Најмањи пораст обима бележимо у категорији роба до 500г (9%), док је, као и у претходној Табели 4. забележен пад обима у категорији робе, стопе масе преко 10кг (-7%). (Табела 5, График 2).

	Експрес пошिल्ке УПС - поређење Q4 2019/2020							Укупно		Укупан обим
	Пошिल्ке до 500 г		501 г-1 кг	1-2 кг	2-5 кг	5-10 кг	Преко 10 кг	Експрес пошिल्ка		
	Документа	Роба						Документа	Роба	
Q4 2019	1.366.268	3.091.072	1.298.652	1.080.708	1.369.888	776.621	1.164.693	1.366.268	8.781.634	10.147.902
Учешће обима по маси Q4 2019	13	30	13	11	13	8	11	13	87	100
Q4 2020	1.743.953	3.373.710	1.782.086	1.620.273	1.739.756	923.112	1.077.681	1.743.953	10.516.618	12.260.571
Учешће обима по маси Q4 2020	14	28	15	13	14	8	9	14	86	100
Стопа раста/пада Q4 2019/2020	28	9	37	50	27	19	-7	28	20	21

Табела 5: Поређење обима експрес пошिल्ка у Q4 2019/2020. године у унутрашњем поштанском саобраћају

График 2: Приказ обима експрес пошиљака у унутрашњем саобраћају у Q4 2019/2020. године

Експрес пошиљке у међународном поштанском саобраћају (МПС)

Када анализирамо тржиште експрес пошиљака у међународном поштанском саобраћају, можемо нагласити да се ситуација мало разликује од прегледа у унутрашњем саобраћају, али прво да кажемо да је у четвртном кварталу 2020. године шест поштанских оператора обављало експрес услуге у међународном поштанском саобраћају. И за ово тржиште дат је упоредни приказ четвртог квартала (Q4) 2020. године у односу на четврти квартал (Q4) 2019. године (*Табела 6, График 3, График 4*). Као што се може видети у приложеној табели, у четвртном кварталу 2020. године укупан обим пошиљака бележи благи пад од -11 % у односу на исти квартал претходне 2019. године, и то пад пошиљака у полазу од -13%, док у долазу пад износи око -10%. Највећи пад обима саобраћаја забележен је у категорији документа до 500г у полазу -35%, док је највећи пораст забележен у категорији стопе масе од 501г-1кг и то у полазу за 66%, док у долазу раст износи 21%.

Обим МПС	Експрес поштиљке																Укупно		Укупно експрес поштиљака
	0-500 грама				501 г-1 кг		1 кг-2кг		2кг-5кг		5кг-10кг		10-20 кг		преко 20 кг		полаз	долаз	
	polaz		dolaz		полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз					
	докумена	роба	докумена	роба															
1	1а	2	2а	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=1+1а+3+5+7+9+11+13	16=2+2а+4+6+8+10+12+14	17=15+16	
Учешће обима Q4 2019	34.931	6.040	41.761	9.265	3.980	10.356	4.061	12.422	6.813	13.928	2.944	10.819	1.984	6.634	2.150	9.306	62.903	114.491	177.394
Учешће обима по маси Q4 2019	20	3	24	5	2	6	2	7	4	8	2	6	1	4	1	5	35	65	100
Учешће обима Q4 2020	22.816	5.772	33.183	10.017	6.616	12.556	5.298	12.883	8.519	13.579	3.332	8.619	1.296	5.520	1.154	6.918	54.803	103.275	158.078
Учешће обима по маси Q4 2020	14	4	21	6	4	8	4	8	5	9	2	5	1	3	1	4	35	65	100

Табела 6: Поређење обима експрес поштиљака за Q4 2019/2020. години у међународном поштанском саобраћају

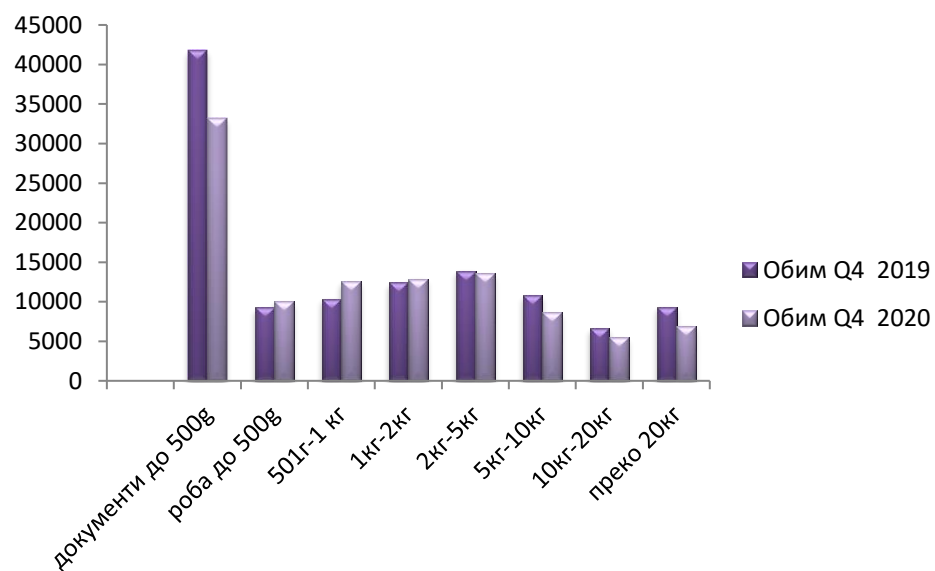
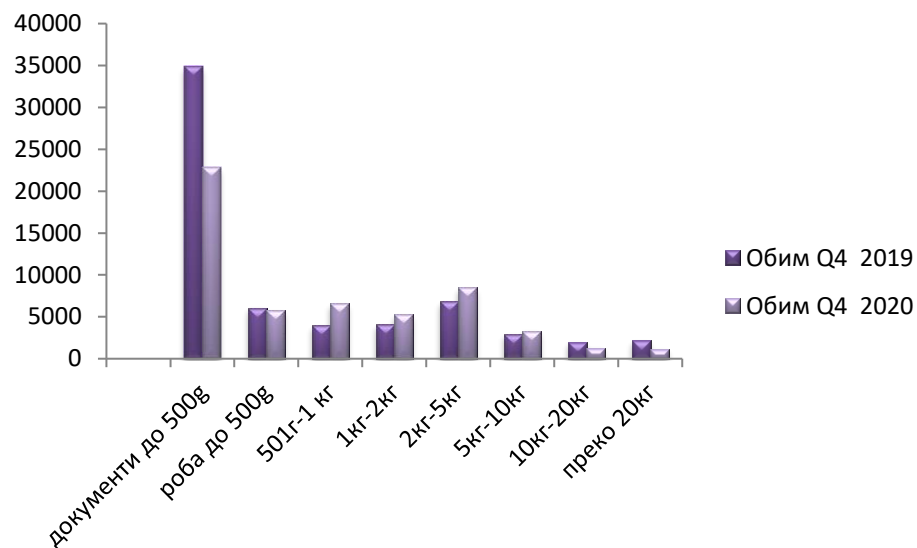

График 3: Приказ обима експрес поштиљака у долазу МПС за Q4 2019/2020 године

График 4: Приказ обима експрес пошљака у полазу МПС за Q4 2019/2020 године

Као и у унутрашњем поштанском саобраћају, тако и у међународном саобраћају употпуњујемо анализу која обухвата период Q4 2020. у односу на трећи квартал Q3 2020. године. У овом случају имамо мало другачију слику, када посматрамо остварени обим пошљака у међународном саобраћају. У четвртом кварталу 2020. године у односу на трећи квартал 2020. године такође бележимо пад укупног обима пошљака од око -9%. Интересантно је да је скоро идентичан пад саобраћаја у полазу (-8%) и долазу (-9%). Можемо истаћи да је значајнији пад обима забележен у категорији документа 0-500г и то -21% како у полазу тако и у долазу. У категорији робе до 500г, бележимо пад у полазу од -21%, док је у долазу пад -10%. (Табела 7, График 5 и График 6). Занимљиво је да је пораст обима забележен у категорији робе, и то у стопама масе од 501г-1кг, 1-2кг као и у стопи масе од 2-5кг у полазу и долазу.

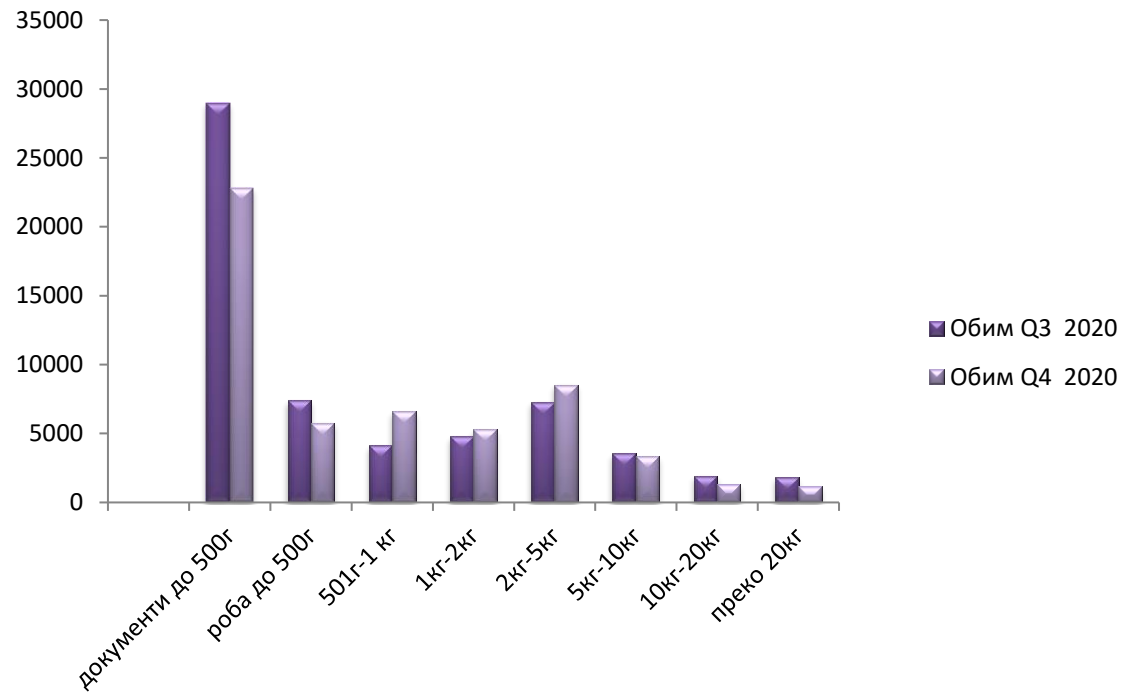
Потребно је истаћи да је пад обима експрес пошљака у међународном саобраћају вероватно последица поштрених мера везаних за пандемију вируса Ковид-19, што нас обавезује да пратимо како ће се развијати даља ситуација на овом тржишту.

Обим МПС	Експрес пошљак																Укупно		Укупно експрес пошљака
	0-500 грама				501 г-1 кг		1кг-2кг		2кг-5кг		5кг-10кг		10-20 кг		преко 20 кг		полаз	долаз	
	полаз		долаз		полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз	полаз	долаз					
	докум.	роба	докум.	роба															
	1	1а	2	2а	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=1+1а+3+5+7+9+11+13	16=2+2а+4+6+8+10+12+14	17=15+16
Учешће обима Q3 2020	28.973	7.391	42.015	11.180	4.135	11.972	4.805	11.708	7.279	13.041	3.536	8.411	1.939	6.781	1.831	8.765	59.889	113.873	173.762
Учешће обима по маси Q3 2020	17	4	24	6	2	7	3	7	4	8	2	5	1	4	1	5	34	66	100
Учешће обима Q4 2020	22.816	5.772	33.183	10.017	6.616	12.556	5.298	12.883	8.519	13.579	3.332	8.619	1.296	5.520	1.154	6.918	54.803	103.275	158.078
Учешће обима по маси Q4 2020	14	4	21	6	4	8	3	8	5	9	2	5	1	3	1	4	35	65	100

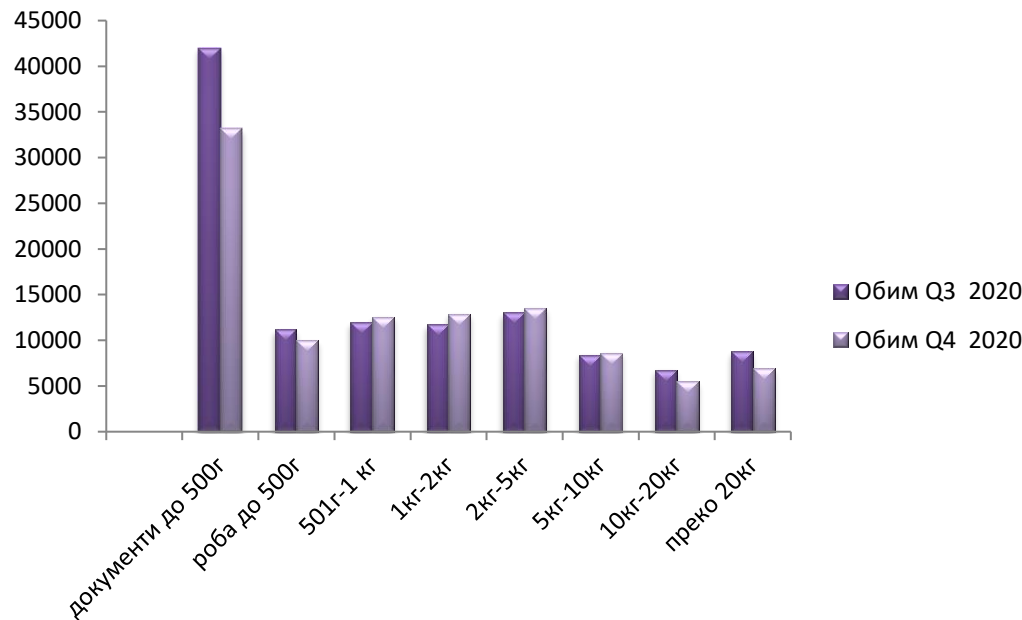
Табела 7: Поређење обима експрес пошљака у Q3 2020. и Q4 2020. године у међународном поштанском саобраћају

У дијаграмима који следе дат је упоредни приказ укупног броја пошиљака за четврти квартал 2020. године у односу на трећи квартал 2020. године, и то засебно за пошљике у полазу и долазу.

График 5: Приказ обима експрес пошљака у **полазу** у међународном саобраћају у Q3 2020. и Q4 2020. године

График 6: Приказ обима експрес пошиљака у долазу у међународном саобраћају у Q3 2020. и Q4 2020. године

Курирске услуге у унутрашњем поштанском саобраћају

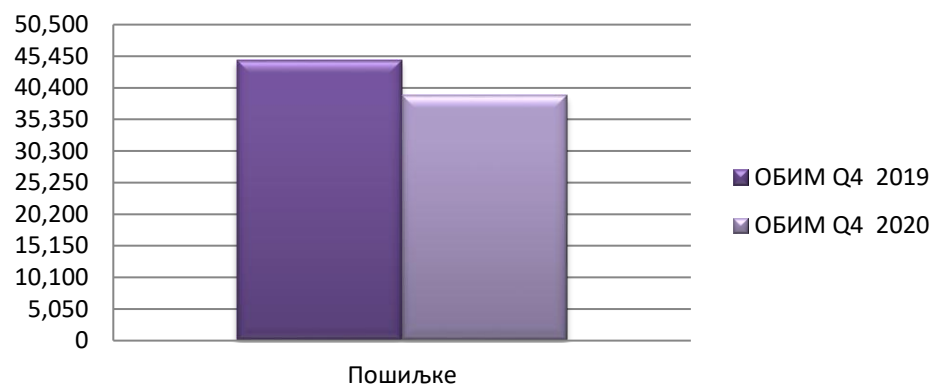
Када посматрамо преглед тржишта курирских услуга, а на основу достављених података за трећи и четврти квартал 2020. године, утврђено је да је 18 оператора обављао курирске услуге, односно 15 оператора је доставило кварталне извештаје. Неопходно је нагласити да је број курирских оператора који су доставили кварталне извештаје, на истом нивоу у односу на претходни квартални извештај. С тим у вези, у прегледу је дат упоредни приказ четвртог квартала (Q4) 2020. године у односу на трећи и четврти квартал (Q4) 2019. године (Табела 8, График 7).

Можемо констатовати да је приметан пад броја пошиљака у четвртном кварталу текуће 2020. године у односу на исти квартал 2019. године и то -12,5% (-13,5% у претходном прегледу), што нам показује да је тренд пада обима ове услуге на нивоу претходног прегледа.

	УКУПНО
ОБИМ Q4 2019	44.806
ОБИМ Q4 2020	39.198
Стопа раста/пада Q3 2019/2020	-12,5

Табела 8: Поређење обима пошиљака курирских оператора за Q4 2019/2020 године

Оператори курирских услуга - поређење Q4 2019/2020. године

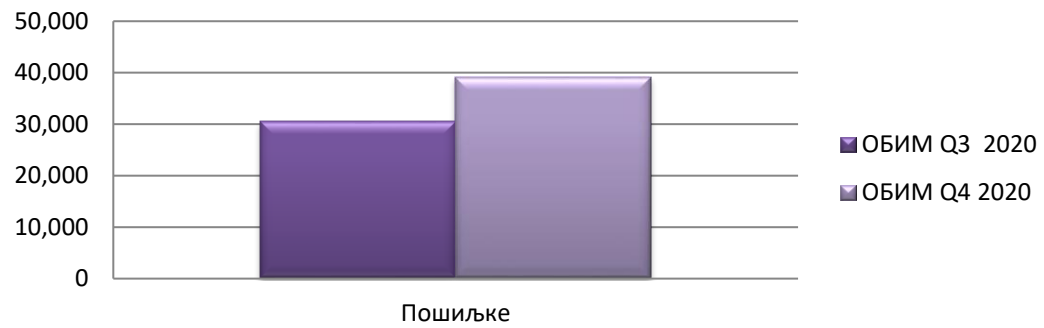
График 7: Приказ обима пошиљака курирских оператора за Q4 2019/2020 године

Охрабрујуће изгледа анализа података који се односе на упоредни преглед четвртог квартала (Q4) 2020. године у односу на трећи квартал (Q3) 2020. године, тако да можемо нагласити да је у овом случају, забележен пораст броја пошиљака и то за чак 28,4%, чиме је настављен тренд раста курирских услуга у 2020 години. Занимљива ће бити анализа обима броја пошиљака курирских услуга у наредном периоду, односно, праћење тренда раста обима ових услуга.

	Пошиљке
ОБИМ Q3 2020	30.526
ОБИМ Q4 2020	39.198
Стопа раста/пада Q3/Q4 2020	28,4

Табела 9: Поређење обима пошиљака курирских оператора у Q3/Q4 2020. године

Оператори курирских услуга - поређење Q3/Q4 2020. године

График 8: Приказ обима пошиљака курирских оператора у Q3/Q4 2020. године